

Elisabeth Eide har møtt Tunisias opposisjonelle.

Utålmodighet

utenfor guvernørens hus. Folk har blitt mindre redde i Tunisia, men frustrasjonen er stor, skriver Elisabeth Eide.

FOTO: ELISABETH EIDE

ninger med. Men få kvinner, bare ti prosent. – Forresten demonstrerer en del kvinner utenfor guvernørens hus i dag, føyer de til.

Maktens hus er et langt steinkast unna, omgitt av den moderne barberbladliknende piggråden. På balustraden står grønnkledde menn med røde bereter og håndvåpen. De hytter mot kameraene. Om lag hundre kvinner og et mindre antall menn blokkerer veien med krav om arbeid og anstendig lønn. De fleste kvinnene har vært ansatt i det offentlige, de har gjort rent på skoler og i byen for øvrig, men er nå arbeidsledige. – Vi får ikke fast jobb, sier de. – Må nøye oss med lønn åtte-ni måneder i året. Når vi ikke jobber, tilbyr de oss 120 dinarer (cirka 450 kroner) per måned i sosialstøtte. Hvem kan leve av det?
Og forklaringen på denne

usosiale behandlingen? – De sier de ikke har penger. Mannen min er arbeidsledig. Hva skal jeg gjøre, spør Arfooui Hbara. – Jeg har jobbet i ti år på denne måten, moren min i 21 år, sier Raoudha Hajri og lurte på hvilken avis vi kommer fra. Hun og kollegene greier ikke å skjule skuffelsen over at vi ikke er fra tunisiske medier. De har ventet lenge på en sjanse til å bli hørt. Medieidealet, å gi stemme til de stemmeløse har ikke nådd hit til Le Kef. Kvinnene roper likevel, og vifter med arbeidskontrakter foran kamera. I det vi forlater dem, ruller en pansret bil nærmere.

Lærerne har forlatt kafeen. Tilbake sitter en ung kar som kaller seg islamist. Ved valget har han to – tre ulike alternativer, og han har ikke bestemt seg. Men vil han være fornøyd med en sekulær stat? – Så lenge den garanterer rettighetene

mine, sier han, men de er best sikret i en islamsk stat. Hvilket forhold har han til de venstreradikale? – Så lenge de ikke ekskluderer oss, vil ikke vi ekskludere dem.

I hovedstaden nylanserer islamistpartiet Nahda (renessansepartiet) ukeavisen Al Fajr, som lenge har vært forbudt. Den har fått moderne layout og er trykt i 80.000 eksemplarer. Rundt bordet sitter den tidligere redaktøren, Hamadi Jelali, som har tilbrakt åtte år bak murene, og reporter Abdallah Zouari, også med år i fengsel og husarrest bak seg. Sist vi så ham, var han forvist til Zarzis, langt sør i landet, under streng bevoktning. Ifølge flere kilder er Nahda motstander av islamsk kalifat og tror på en tunisiske form for islam. De tar dessuten avstand fra det ekstreme Hizb-u-Tahrir.

Mange samtaler handler om yttringsfriheten og islams rolle.

Flere medier venter ennå på regjeringens lisenser. Noen klager over at mediene er mikrofonstativer for den midlertidige regjeringen og ikke gir opposisjonelle eller mannen i gata plass. Sensur og selvsensur er ennå et problem, telefonovervåking likeså.

Men i et land der tusenvis av ungdommer flykter, og andre sitter i timevis på kafeene uten jobb, er problemet åpenbart også å finne i økonomien. Lederen for RAID-ATTAC, den tunisiske greinen av Attac-bevegelsen, Fathi Chamki, klager over at ingen snakker om folks økonomiske og sosiale rettigheter. – Hele den politiske klassen er opptatt av stabilitet, men det kan vi umulig oppnå uten å gjøre noe med landets økonomi.

I februar lanserte Attac en kampanje for å slette Tunisias utenlandsgjeld. Den er på 20 milliarder dollar, og en halv milliard euro er satt av til gjeldsbetjening per år. – Dette beløpet bør regjeringen ikke betale, sier Chamki. – Isteden må vi få et moratorium. Vi ber de europeiske lederne om å støtte oss. Det er lite penger for dem, men for oss betyr det mye. Norge har innkassert nær tre milliarder Euro ekstra som følge av krigen i Libya, leser vi etter hjemkomsten.

Diktatorer er snedige kapitaleksportører, og en av revolusjonens viktige ettertrakter må være å få tilgang til slike eksportkonti i sveitsiske og amerikanske banker. – Regjeringen følger samme oppskrift som sine forgjengere, nemlig IMF's program for strukturtilpasning, som innebærer kutt i offentlige utgifter, sier Chamki.

Kvinnene i Le Kef ville vært lydhøre.

Chamki ser to framtidsvier. Den ene er å fortsette som før med samme økonomiske og politiske modell. Da vil ikke frihetene våre vare, spør han, det kan dukke opp nye diktatorer. – Demonstranter ble slått ned på Avenue Bourguiba sist søndag. Sivilpolitiet overvåker oss. Alternativet er å fortsette den revolusjonære prosessen, stille spørsmål om hvem som skal bestemme over økonomien, holde horisonten fra 14. januar åpen.

Utålmodigheten, bevegelsene, gryende organisasjoner – mange vil gjøre sitt til å reise nye spørsmål. Folk er mindre redde, og selvilliten har fått et oppsving. Undertrykkningen under Ben Ali frigjorde meg, sier Naziha Rijba med et lurt smil. – Den frigjorde meg fra all frykt.

Elisabeth Eide